

Bijen houden in Tuindorp Oost

Wij stellen u voor aan Lisette van Ingen en Rinus Sommeijer, beiden gepassioneerde bijenhouder/imker en leden van de bijenhouders vereniging Utrecht.

Lisette Van Ingen (70) verzorgt samen met een vriend rond de 8 bijenvolken in en rond Utrecht. De diertjes vragen veel aandacht en - ja - ze steken zo nu en dan, maar daar krijgt van Ingen kilo's honing en minstens zoveel voldoening voor terug.

"Werkelijk, mijn mond viel helemaal open." Van Ingen herinnert zich als de dag van gister dat ze een bijenvolk voor de eerste keer van dichtbij bekeek tijdens haar studie Biologie. Ze vond het fascinerend "hoe dat georganiseerd is, hoe dat leeft, hoe dat communiceert!"

Lisette Van Ingen leerde het vak pas jaren later, nadat ze een imker ontmoette bij haar vaste camping in Nijkerk. Hij werd haar "nestor" en leerde haar de fijne kneepjes van het vak. Al snel raakte van Ingen betrokken bij de Bijenhouders Vereniging Utrecht, waarvan ze nu ook bestuurslid is.

Rinus Sommeijer (70) werkte op de afdeling bijenonderzoek van de Universiteit Utrecht en is nog steeds als hoogleraar entomologie verbonden aan de universiteit in Costa Rica. Direct na zijn studie heeft hij zes jaar als insectenkundige voor de FAO van de UN gewerkt. Maar de interesse voor bijen ontstond bij Sommeijer al voor hij Biologie ging studeren. Dat gebeurde toen hij op het platteland in Zeeland, waar hij opgroeide, een zwerm bijen vond en besloot een bijenteeltcursus te volgen.

Bijen houden in de stad, kan dat wel?

Beide Imkers beamen dat dit prima kan. In de stad zijn immers veel bloemen te vinden. Wel moet de imker er voor zorgen dat een volk, ook wel kolonie genoemd, niet te groot wordt. De imker moet op tijd de kolonie splitsen. Doet de imker dat niet, dan zal een deel van de moederkolonie zich spontaan afsplitsen, zwermen genoemd.

"Daarom zouden nieuwe imkers verplicht moeten worden om een goede cursus te volgen", zo stelt Sommeijer. Lisette Van Ingen voegt toe "Het werk begint in het voorjaar. Als de bijen uit hun winterslaap komen, begint de koningin met eitjes leggen. De bevolking groeit tot er te weinig ruimte is in de kast. Dan krijgen we het fenomeen bijenzwerm - wie kent het niet. Dat willen imkers niet, want dan gaat de koningin met medeneming van het halve volk op de wieden."

"Het achterblijvende volk heeft al maatregelen genomen. Door een aantal larfjes ander voedsel te geven, ontwikkelen ze zich tot nieuwe koninginnen. Het vervelende is dat de eerste koningin die uitkomt ook kan vertrekken en weer de helft van het volk meeneemt, zodat slechts een kwart van het oude volk achterblijft." "Daarom proberen Imkers het zwermen te voorkomen. Als het bijenvolk te benauwd zit in zijn huis, voegen we etages toe. De koninginneneitjes maken we kapot om het zwermen te voorkomen."

"Mei en juni zijn de echte zwermmaanden. Toch zijn er altijd eigenwijze volken die zich daar niets van aantrekken. Wij hebben het bijenhouden uit de boeken geleerd, maar bijen lezen geen boeken. Oftewel: we moeten het hele jaar door de kasten controleren."

"Raampjes die vol zitten met honing, halen we uit de kast en vervangen we door een nieuwe. Door een proces dat 'honingsslingeren' wordt genoemd scoren we daarna de honing."

"We hebben dit jaar - schrik niet - bijna vierhonderd kilo honing gewonnen. De honing verkopen we. Of we erop verdienen? We mogen blij zijn als we quitte spelen! Die kasten moeten onderhouden worden en bovendien moeten de bijen in de winter worden gevoerd met een geconcentreerde suikeroplossing, als vervanging van de honing." Dat Lisette Van Ingen haar ruim acht bijenkasten samen met vriend en medebestuurslid Rob Veeneklaas beheert, is gezien het vele werk geen overbodige luxe. "We zijn er echt heel vaak mee bezig, maar nog altijd met plezier. Tot mijn pensioen was ik docent anatomie en fysiologie bij de Hogeschool Utrecht. Dat heb ik altijd met vreselijk veel plezier gedaan. Ik ging fluitend naar mijn werk. Voordat mijn pensioen in 2008 begon, ging ik geleidelijk minder uren werken. Zo kreeg ik steeds meer tijd voor mijn hobby's. Ik ben dus niet in een gat gevallen. Langzaam schoof het een in het ander. Stilzitten doe ik nog steeds niet. Eigenlijk heb ik twee levens nodig om alles te doen wat ik wil!" Rinus Sommeijer heeft zeven bijenvolken. "Die staan gewoonlijk allemaal op het Ecologisch Tuinenpark De Driehoek, bij ons om de hoek. Daar geef ik ook bijenteeltcursussen voor studenten in de Biologie. Buurtgenoten mogen daar komen kijken."

We zijn benieuwd hoe het met de sterfte is onder de bijen.

Sommeijer vertelt dat er wereldwijd een sterfte was van 50 tot 75 procent. Inmiddels gaat het zeker

in Nederland weer een stuk beter. De sterfte had verschillende oorzaken. "Zo is de Varroa mijt, een beestje dat in alle kasten voorkomt, mogelijk resistent geworden tegen chemische middelen die werden gebruikt om de mijt te bestrijden in de volken. In Nederland probeert men deze Varroa mijt nu met verschillende milieuvriendelijke methodes te bestrijden, en dat heeft succes".

Een andere oorzaak is het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de landbouw. Dat gaat niet meer door middel van het bespuiten van het gewas maar door het insecticide toe te voegen aan de zaden van de gewassen. Deze ('systemische') bestrijdingsmiddelen worden

opgenomen in het systeem van de plant, en komen zo ook in het nectar van de bloemen terecht. Dat is schadelijk voor de bijen omdat

jonge bijen worden gevoed met stuifmeel en nectar.

Derde oorzaak is de vershraling van de omgeving, tuinen met veel steen of veel gras, het maaien van de bermen en polders zorgen ervoor dat bloemen niet tot bloei kunnen komen, met als gevolg minder voedsel voor de bijen. Tot slot is er de kleine bijenkastkever. Deze komt nog niet in Nederland voor maar zorgt wel elders voor bijensterfte. "We doen er alles aan om te voorkomen dat dit beestje in Nederland terecht komt".

Kunnen wij zelf nog iets doen aan de bijenstand?

Ja, in onze eigen tuinen kunnen wij de vershraling tegengaan door voldoende bloeiende bloemen en planten in de tuin te planten. De top 10 vlinder en bijenplanten: Vlinderstruik (Buddleja), IJzerhard (Verbena bonariensis), Beemdkroon (Knautia arvensis), Damastbloem (Hesperis matronalis), Hemelsleutel (Sedum spectabile), Herfstaster (Aster novi-belgii), Koninginnenkruid (Eupatorium purpureum), Lavendel (Lavandula), Vaste muurbloem (Erysimum), Enkelbloemige afrikaantjes (Tagetes) Meer voorbeelden hiervan vindt u op de website van de vlinderstichting. www.vlinderstichting.nl

Een andere manier om bijen te helpen is het starten van een bijenhotel. Een bijenhotel maak je niet voor de bijen in een kast maar voor de wilde bijen. Deze bijen leven solitair en hebben behoefte aan een beschutte plek voor hun nestplaats. Bijenhotels zijn er in verschillende vormen en maten, ze zijn te koop, maar ook gemakkelijk te maken met houtblokken met boorgaten of rietstengels in verschillende maten. Een goede bron voor het maken van een bijenhotel vindt u op: www.utrecht.nl/images/DSO/DSOmilieu/groen/jaarvandebij/Handleiding%20bijenhotel.pdf

Eenzijdige informatie over plannen De Gaard

Vijf lezers hebben ons een bericht gestuurd over het artikel in Wijkkrant 2 over De Gaard. Terecht hebben zij ons erop gewezen dat we verzuimd hebben ook 'de andere kant van het verhaal' op te schrijven.

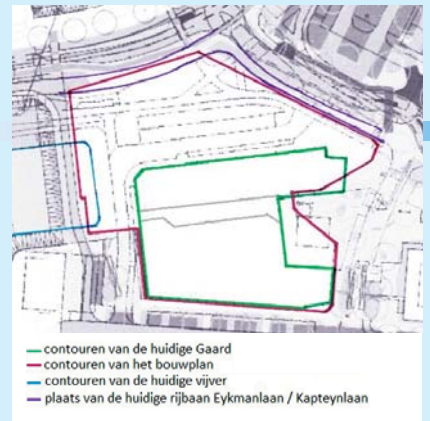
In Wijkkrant 2 is de mening verwoord van bewoners die zich ongerust maken over de leefbaarheid in de wijk. Uiteraard zijn er ook bewoners die zeer positief zijn over de huidige

Naar aanleiding van bezwaren van bewoners zijn inmiddels enkele aanpassingen in het plan van De Gaard gedaan. Het nieuwe plan zal op 9 juni besproken worden door de Commissie Stad en Ruimte. Enkele belangrijke aanpassingen zijn:

- De afstand tussen de Valetonlaan en de daar gelegen flat vergroten naar 6,5 meter
- Meer groen en bomen, behoud van een groter deel van de vijver
- Afname van het aantal geplande parkeerplaatsen voor de eerste flat op de Lamerislaan
- Behoud van een deel van de parkeerplaatsen ten noorden en oosten van de kerk
- Aanpassing van de knik in de Kapteynlaan ter hoogte van de Lamerislaan

De totale grootte van de Gaard is in het nieuwe plan niet aangepast. Een vermindering van 500 m² is voor het college van burgemeester en wethouders nu overigens wel bespreekbaar. Op voorwaarde dat er binnen de gemeentelijke begroting financiële dekking voor gevonden wordt.

plannen van de nieuwe Gaard. Zij zien een en ander in een (meer) positief daglicht. Ook de winkeliers zijn voor de uitbreiding van de Gaard. Voor hen is openthoud in de verbouwing een zeer grote tegenval. Om ook die andere kant te belichten in dit nummer een bijdrage van Martin Looije die een gesprek had met het bestuur van de winkeliersvereniging. Voorts blijkt een deel van het artikel te berusten op foutieve informatie.

Daarmee heeft de redactie u, onbedoeld, verkeerde informatie gegeven. Dat spijt ons zeer. Zo kunnen we in de nieuwe flyer van De Gaard lezen dat er geen AH XL komt, maar een AH L (uitbreiding van 1520 m² naar 2400 m² winkelvloeroppervlak). De totale uitbreiding van De Gaard is geen verdubbeling maar een uitbreiding met 88%.

Drie lezers, allen lid van de klankbordgroep, stelden dat juist in de Wijkkrant veel berichten hebben gestaan over de ontwikkelingen in de Gaard. Alle inwoners zouden op de hoogte zijn van de plannen van de Gaard, zo stelden zij. Terugkijkend in ons archief zien we dat met name het Buurtcomité met enige regelmaat bericht heeft over de ontwikkelingen. We constateren dat het daarbij steeds ging over het proces in de klankbordgroep of over details van het plan. Dat kan de reden zijn dat wijkbewoners die niet betrokken waren bij de planvorming tot voor kort werkelijk geen idee hadden van het totale plan en met name de schaalgrootte.

Het AD meldde op vrijdag 22 mei dat de gemeente de grootte van de nieuwe De Gaard met 800 vierkante meter heeft verkleind. Dat bericht is niet juist.

Het huidige plan is 800 vierkante meter kleiner dan oorspronkelijk beschikbaar was. De gemeente heeft alleen vastgesteld dat die extra ruimte niet gebruikt zal worden.

Koningsdag op het ouwerplantsoen

Met een stralend zonnetje werd er dit jaar natuurlijk weer Koningsdag gevierd op het Kouwerplantsoen voor en door de kinderen in de wijk.

De rood wit blauwe ballonnen van vorig jaar waren helemaal oranje en de sfeer was uiterst goed.

Helaas stond er wel een behoorlijke wind. Vincent (8) vertelde mij dat zijn ballon daardoor al te vroeg de lucht in was gevlogen, tien minuten later kreeg hij gelukkig een nieuwe ballon en mocht hij

het nog eens proberen. Een hoop kinderen zagen hun ballon in de boom verdwijnen. Er werd gespeculeerd dat dit misschien het laatste jaar met ballonnen is. De ballonnen zijn toch iets schadelijker voor het milieu dan aanvankelijk gedacht.

Gelukkig waren er ook dit jaar weer een hele hoop leuke spelletjes. Vooral bij de de rollercoaster stonden een hoop blijde kinderen. Met een autootje van een roetsbaan afglijden is natuurlijk heel erg leuk. De kinderen die dat te eng vonden of daar

te oud voor waren, konden natuurlijk ook op één van de drie springkussens of lekker voetballen. Voor de echte waaghalzen was er een pony waar je op kon rijden. Ook de ouders hadden het naar hun zin. Een vader bij de wip zei: "Het is ieder jaar leuk, zolang ze er maar niet vanaf vallen."

Tot slot vroeg ik ook aan Simon (5) wat hij er van vond, alleen hij had het te druk met zijn chips om mij meer te vertellen. Verder werd er nog muziek gedraaid, bij de tent met de gebruikelijke koffie, thee en cake, kon je natuurlijk ook een verzoekje doen. Dat leverde een leuke mix met de Jeugd van Tegenwoordig en een hoop kinderliedjes op.

Er waren ook een hoop rennende ouders die de spelletjes in goede banen probeerden te leiden. Dus aan hen en alle betrokkenen, dankjewel! Koningsdag 2015 was weer een succes voor de kinderen in de wijk.

Winkeliers De Gaard aan het woord

Martin Looije, één van de bezorgers van de wijkkrant, sprak met het bestuur van de winkeliersvereniging De Gaard. Volgens de ondernemers is vernieuwing van De Gaard dringend en noodzakelijk en heeft het de buurt veel te bieden.

Voordelen van de vernieuwde Gaard

De Gaard is nu een verouderd centrum, dat niet meer voldoet aan de eisen van deze tijd. Consumenten willen steeds meer op hun wenken bediend worden en als we niets doen zullen zij op den duur wegvloeden. Daarnaast merken wij, als ondernemers, dat het huidige centrum niet meer voldoet. Zo zijn de installaties voor de koeling en verwarming niet zo energiebesparend als de moderne installaties en dus duur.

Het nieuwe winkelcentrum wordt mooier, groter, duurzamer en er komen extra winkels die nu ontbreken. Bijvoorbeeld een huishoudelijke artikelenwinkel, een viswinkel, misschien een toko en één of twee daghorecabedrijven. Geen café maar wel bijvoorbeeld een lunchroom of pizzeria. Met wat meer terrasjes, waardoor het prettiger zal zijn om er langer te blijven. Ook het plein en de omgeving worden veel mooier.

Inmiddels zijn de plannen veel verbeterd door inbreng van de omwonenden. We hebben straks evenveel groen en bomen als nu, maar de inrichting is van een veel hoger niveau. We gaan er met zijn allen dus echt op vooruit.

Niet alleen de Albert Heijn wil uitbreiden, ook een aantal kleine winkels. Die wachten nu met investeren op deze ontwikkeling. "Uitstel zou voor ons daarom een enorme tegenvaller zijn, afstel betekent een regelrechte ramp."

Overlap in assortiment

Leidt een grotere supermarkt niet juist tot meer concurrentie?

Albert Heijn is nu te klein, waardoor steeds meer mensen naar Overvecht en De Bilt gaan. Een sterke supermarkt is juist van levensbelang voor alle winkeliers. We hebben elkaar heel hard nodig.

Natuurlijk heeft de grotere Albert Heijn – het wordt overigens geen AH XL – voor- en nadelen. Want het zal niet alleen ruimer van opzet zijn maar ook meer keuze bieden, bijvoorbeeld meer soorten brood en vis. Er ontstaat dus meer overlap in assorti-

ment. Maar die nadelen wegen niet op tegen de voordelen. De andere winkeliers kunnen daardoor ook meer klanten trekken. De ingang van de nieuwe Albert Heijn komt achter in de passage. Dat is veel beter, want daardoor lopen de klanten straks automatisch langs alle winkels. Andere winkeliers hebben daardoor meer kansen om al die klanten te verleiden om binnen te komen.

Verkeer en parkeergelegenheid

De omwonenden zien de toename aan verkeer en parkeerdruk als bezwaar. Hoe ziet de winkeliersvereniging dat?

De huidige parkeerplaatsen worden nu ook bezet door ondernemers en bewoners. In de toekomst parkeren die vooral op het dek boven De Gaard. Dat betekent dat er veel meer parkeerplaatsen voor klanten komen en die zijn straks ook makkelijker te vinden. Er zal dus juist minder overlast zijn. Klanten hoeven niet meer rondjes te rijden op zoek naar een parkeerplaats. Bovendien worden er maatregelen getroffen om sluipverkeer (nu 50% van de auto's op de Kapteijnlaan) tegen te gaan; het zal dus echt niet zoveel drukker worden dan het nu is. Wij dringen als ondernemers ook erg aan op goede fiets- en voetgangersvoorzieningen. We willen klanten stimuleren om vooral met de fiets of te voet te komen. Nu komt meer dan 50% met de fiets en dat moet minimaal hetzelfde blijven. Er komen betere mogelijkheden om de fietsen te stallen, op logischere plekken.

Festiviteiten op het plein

Welke mogelijkheden ziet de winkeliersvereniging voor het plein? Het grote plein wordt aantrekkelijk ingericht, zodat het bijvoorbeeld ook voor ouderen en kinderen een leuke plek wordt. We willen van het winkelcentrum echt het 'hart van de wijk' maken, waar iedereen graag naartoe komt. Een ontmoetingsplek, waar je graag wil zijn en elkaar tegenkomt. Zo willen wij nog meer met de buurt, buurtverenigingen en scholen gaan samenwerken om met elkaar meer en vaker van het plein gebruik te maken. Samen een leuke (educatieve) voorjaarsmiddag of streekmarkt organiseren bijvoorbeeld, optredens van talent uit de wijk, een buurtpicknick, zomerontbijt, noem maar op. Het nieuwe plein biedt daarvoor zoveel meer mogelijkheden. We kijken er enorm naar uit om straks al die feestelijkheden en vrolijke mensen voor de deur – en in de winkel – te hebben!

NIEUWS VAN DE BEIAARD

De Beiaard boert erop los.

De tuintjes van de kleine stadsboeren liggen er fantastisch bij. In maart was het nog een zanderige massa. Nu staan de tuinen vol. De kinderen telen o.a. aardappels, radijsen, bonen, wortelen en allerlei kruiden. De les na de meivakantie stond in het teken van onkruid wieden, onkruid wieden en nog eens wieden. Heerlijk klusje. Het ene tuintje had wat meer onkruid dan het andere... Iedereen ging naar huis met zelf gekweekte

en geogste radijsjes. En daar schijnen vele moeders dol op te zijn! Ook de groepen 1 en 2 mochten meehelpen op de tuinen en hebben de groep 3 kinderen verrast met een plantje in elke tuin. De aardbeien doen het goed, dus wie weet wat voor verrassingen er nog komen?

Komen jullie straattekenen?

De jaarlijkse straattekenwedstrijd voor kinderen van 4 t/m 12 jaar vindt plaats op zaterdag 27 juni van 10.30 tot 12.00 uur, zoals gewoonlijk op het schoolplein van Basisschool De Beiaard aan de Van Loonlaan.

De kinderen worden ingedeeld in enkele leeftijdscategorieën en natuurlijk is er ook weer een jury die per categorie de mooiste tekening belooft met een prijs. Denk nu niet dat het om het winnen gaat, dat je mee doet is al een prijsje waard. Iedere deelnemer krijgt daarom een leuk cadeautje.

Voor de kinderen is er limonade en snoep, voor volwassenen staat de koffie klaar. Opgeven hoeft niet, er staat voor iedereen een doosje met krijtjes klaar.

Kom dus allemaal naar De Beiaard op zaterdagochtend 27 juni om lekker te krijten, de kinderen enthousiast aan te moedigen en om te genieten van de mooie tekeningen!

Namens het buurtcomité: Hilde van Amerongen en Jody van den Brink

NIEUWS VAN

Kanjerweek

Met een ingang die versierd was met witte ballonnen werden de leerlingen van basisschool de Regenboog na de tulpvakantie ontvangen. Alle kinderen kregen, van één van de in wit geklede docenten, een witte pet. Kanjers dragen witte petten. Een school vol kanjers had de Regenboog o.a. deze week. De Kanjerweek sluit aan bij onze methode voor sociaal-emotionele vorming: de Kanjertraining.

Om met elkaar te praten over gedrag zijn er bij de Kanjertraining vier kleuren petten: rood, geel, zwart en wit. Aan alle kleuren zijn dieren gekoppeld om het voor de kinderen beeldend te maken. Je kunt verschillende kleuren petten opzetten, maar iedereen wil graag een kanjer (tijger) zijn en de witte pet op hebben. Als je jezelf durft te zijn, je te vertrouwen bent en ook anderen durft te vertrouwen, ben je een kanjer.

In alle klassen werden veel Kanjerlessen gegeven.

We speelden spelletjes met elkaar in de klas waarbij de kinderen goed samen moesten werken. Ook oefenden we met het staan als een tijger: stevig kunnen staan.

In alle klassen werden complimentenzonnetjes gemaakt.

De kleuters hadden voor de tulpvakantie zonnestrallen mee naar huis genomen waar ouders, opa's, oma's en/of kennissen complimenten opgeschreven hadden. Ook in de klas gaven de kinderen elkaar complimenten. 'Wat knap dat je je veters kunt strikken.' 'Ik vind je lief.' 'Je kunt goed fietsen.'

Aan het einde van de week ontvingen de kinderen een Kanjerdiploma. Een mooi slot van de Kanjerweek, maar met de Kanjertraining blijven we natuurlijk doorgaan!

Sietske Nota, leerkracht groep 1-2 de Rakkers

Deel je auto, (bak)-fiets en/of e-bike

Op woensdagavond 13 mei is de community Mobiel Voordorp-Tuindorp-Oost (VTO) gelanceerd. Vanaf dan kunnen bewoners van deze buurten elkaars auto's, bakfietsen, e-bikes en andere vervoermiddelen delen. Dus woon je in Voordorp of Tuindorp (-Oost) en heb je interesse in het delen van vervoermiddelen, dan ben je welkom om mee te doen!

Slimmer, makkelijker en goedkoper

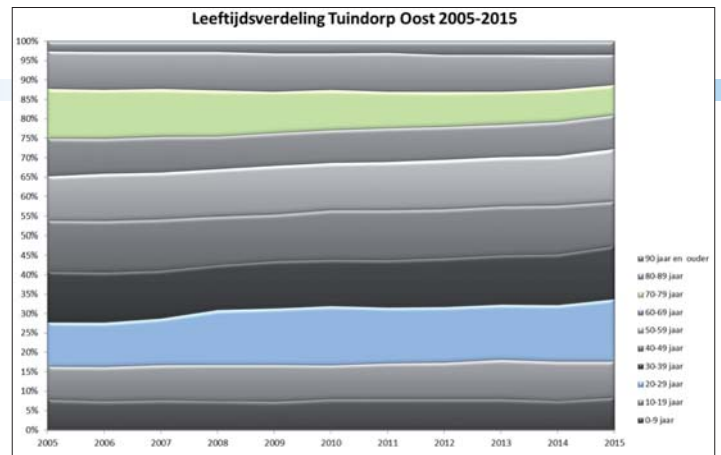
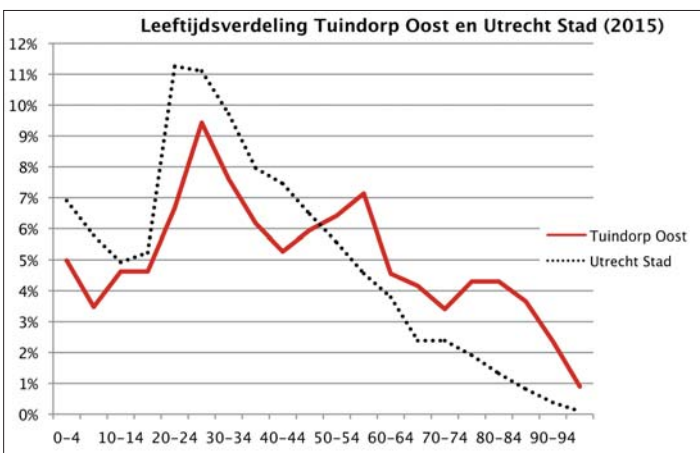
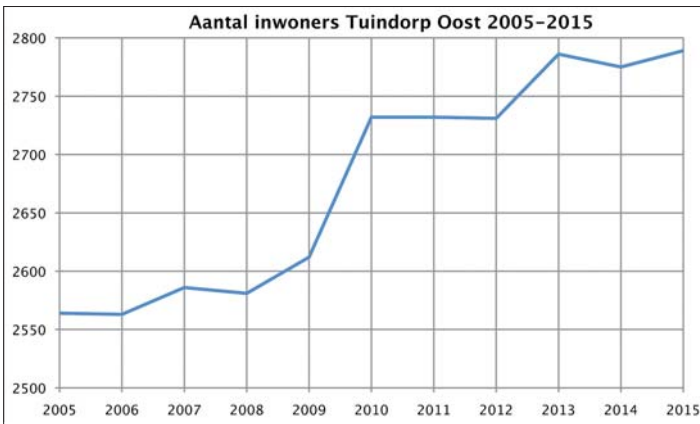
Eigenlijk is het idee heel simpel. We hebben samen een groot aantal vervoermiddelen dat we met elkaar kunnen delen. Je hoeft dus niet meer een auto te bezitten om er een te kunnen gebruiken. Zo kan het kan slimmer, makkelijker en goedkoper. Daarmee kunnen we kosten besparen, maar ook gezamenlijk werken aan een leefbare buurt met meer ruimte voor groen en spelen.

Informatie en aanmelden.

Mobiel Voordorp-Tuindorp-Oost is een initiatief van Voordorp Op Eigen Kracht, ondersteund door de Natuur en Milieu-federatie Utrecht. We stellen het op prijs als je je aanmeldt via mobielvto@gmail.com!

Bevolkingssamenstelling Tuindorp Oost op 1 januari 2015

Een vaste rubriek in het juninummer is de bevolkingssamenstelling van de buurt Tuindorp Oost. Ook dit jaar weer een weergave van de hoofdlijnen in een paar overzichtelijke grafieken. Bron is de website van de gemeente Utrecht, de gegevensbank WistuDData. Hier vindt u gedetailleerde gegevens over wijken en in veel gevallen ook over afzonderlijke buurten.

Eerst een paar algemene gegevens:

- Aantal inwoners 2.789, waarvan 1.257 mannen en 1.532 vrouwen.
- Aantal huishoudens 1.509. Gemiddelde grootte 1,8 persoon (gemiddelde Utrecht Stad 1,9).
- Eenpersoonshuishoudens 857 (57%), meerpersoonshuishoudens 652 (43%). Voor Utrecht Stad is dit respectievelijk 54% en 46%.

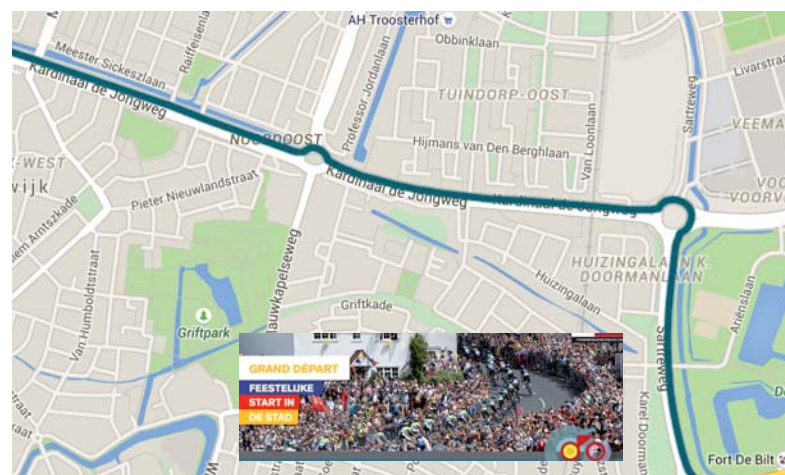
De leeftijdsverdeling van Tuindorp Oost wijkt sterk af van het gemiddelde in Utrecht Stad. Figuur 2 laat dit zien. De leeftijdsgroep boven 55 jaar is duidelijk oververtegenwoordigd. Dit effect neemt toe met de leeftijd. Zo is bijvoorbeeld 11% van de buurtbewoners 80 jaar of ouder. Voor Utrecht Stad is dit 2,6%. In figuur 3 is te zien dat de leeftijdsverdeling wel geleidelijk verandert. Dit hangt vooral samen met twee leeftijdsgroepen. De groep 20-29 jaar (blauwe vlak) wordt langzaam groter. In 2005 maakte deze groep 12% van het totaal uit, nu 16%. De groep 70-79 jaar (groene vlak) neemt juist af, van 13% in 2005 naar 8% in 2015.

Bron: gemeente Utrecht / WistuDData

Tour in de wijk

Zoals in de vorige Wijkkrant vermeld: zondag 5 juli komt de Tour de France bij ons in de wijk. De Wijkkrant heeft daarom voor u de ins en outs op een rijtje gezet hoe u optimaal kunt genieten van de Tour in uw eigen wijk.

- Wees er op tijd bij. De reclamekaravaan is heel spectaculair om te zien! Vanaf 7 uur 's ochtends is het parcours al afgesloten en rond een uur of 10 mag je het parcours niet meer zelf oversteken. De precieze tijden wanneer het peloton waar is zijn nog een beetje onduidelijk, maar het kan nooit kwaad om vroeg een plekje te bemachtigen.
- Zoek een balkon waar u de renners langs kunt zien komen. Of neem een keukentrapje mee naar het parcours.
- Zorg voor een radio of televisie zodat u op de hoogte bent waar de renners zich bevinden.
- Kijk op de website van de Tour Utrecht voor het laatste nieuws, zodat u 5 juli up to date bent: www.tourdefrance utrecht.com. Daar staan ook een hoop leuke foto's zodat u al in de stemming kan komen.
- Zorg dat u al tijdig uw versnaperingen in huis heeft. Het zal u maar gebeuren dat u aan de verkeerde kant van het hek staat, en niet meer naar De Gaard kunt oversteken. Dan hebt u ineens een stokbrood te weinig.
- De opening van de Tour is natuurlijk het leukst om te zien op het Jaarbeursplein en dat kan. Want zoals u waarschijnlijk al wist, start de Tour de dag ervoor op 4 juli. Zo maakt u 4 juli de

- drukte mee, en dan kunt u 5 juli gewoon ontspannen de renners langs de wijk zien sjezen.
- Als u helemaal voorbereid bent, zorg dan dat u leuke mensen om u heen heeft. Dat maakt het wachten dragelijker en natuurlijk een stuk gezelliger.
- En last but not least, mocht u helemaal niets met de Tour hebben, de organisatie heeft zoveel mogelijk geprobeerd om u niet teveel tot last te zijn. Op de website vindt u alle info over eventuele hinder, wederom op: www.tourdefrance utrecht.com en anders kunt u eventueel nog een dagje weg, want andere steden hebben geen last van 100-den wielrenners voor de deur. Fijne Tour gewenst!

Correcties en aanvullingen

In de Wijkkrant van april stond een artikel over de voorgenomen uitbreiding van De Gaard. Het Buurtcomité wees ons erop dat misschien niet bij alle lezers bekend is dat de Wijkkrant een onafhankelijke uitgave is. Bij hen zou de indruk ontstaan kunnen zijn dat het artikel de mening van het Buurtcomité weergeeft.

Het Buurtcomité vroeg ons daarom om de volgende tekst op te nemen:

Bericht van het Buurtcomité Tuindorp Oost

Om misverstanden te voorkomen laat het Buurtcomité Tuindorp Oost u weten dat het artikel in de wijkkrant Van 2 april jl. 'De Gaard over een paar jaar twee keer zo groot' door het comité niet wordt onderschreven en volledig voor de verantwoordelijkheid van de redactie komt.

NUTTIGE ADRESSEN

Stichting Buurtcomité Tuindorp Oost:

Van Everdingenlaan 24
3571 NP Utrecht

E-mail:

tuindorpoost@tuindorpoost.nl

Telefoon: **273 25 71**

Redactie-adres Wijkkrant

Van Everdingenlaan 18
3571 NP Utrecht

E-mail: redactie@tuindorpoost.nl

Website: www.tuindorpoost.nl

Wijkagenten:

Angela van Vegchel, Dennis Schuring
Telefoon: **0900-8844**

Wijkbureau:

F.C. Dondersstraat 1
Postbus 8395, 3503 RJ Utrecht

Telefoon: **286 00 00**

E-mail: noordoost@utrecht.nl

Website: www.utrecht.nl/noordoost

REDACTIE OPROEP

Ik kan mijn artikel nog goed herinneren, zes jaar geleden, vers in de wijk komen wonen en vol enthousiasme.

Ik vroeg u toen zich aan te melden om ook te komen werken voor onze mooie wijkkrant.

Al zes jaar werk ik mee, maar nu maak ik graag een plekje vrij voor nieuwe mensen. Meewerken aan de wijkkrant de afgelopen zes jaar was: leuk werk doen, de buurt leren kennen, mensen ontmoeten en bovenal iets kunnen betekenen voor Tuindorp Oost.

Wie denkt tijd te kunnen vrijmaken om met een team van enthousiaste mensen zes keer per jaar deze krant te maken? De werkzaamheden zijn heel variërend, zo zoeken we iemand die aan onze website wil werken, maar we zoeken ook nieuwsgierige mensen die graag willen interviewen voor onze krant. En weet u veel over adverteren, ook u kunnen we goed gebruiken.

Voor meer informatie over de werkzaamheden kunt u mailen naar: redactie@tuindorpoost.nl.

Ik kijk uit naar uw reacties

Magriet van der Veen

Ons Stalen Ros

Sommige voorwerpen zijn zo vanzelfsprekend, dat de geschiedenis ervan

vergeten dreigt te worden. De fiets bijvoorbeeld. Nu een gebruiksvoorwerp dat vaak vrij liefdeloos wordt behandeld. De fiets was destijds echter een revolutionaire uitvinding en heeft grote maatschappelijke betekenis gehad. Drie inwoners van Tuindorp Oost hebben de geschiedenis van de fiets in Nederland onderzocht en beschreven in het boek *Ons Stalen Ros*. Het boek beschrijft de periode 1820-1920. Het is prachtig uitgevoerd, met gedetailleerde foto's van fietsen uit die periode, foto's van het toenmalige straatbeeld, en historische afbeeldingen van Utrecht. Het is al met al een project geweest van vier jaar. U heeft de auteurs misschien wel eens door de wijk zien rijden op een "hoge bi" of een "safety fiets". Of ontmoet bij de Maliebaanwedstrijden voor oude fietsen (in 2014). In de volgende Wijkkrant hopen we een interview te plaatsen. Het boek ligt sinds begin mei in de boekwinkel.

Nederlandse vouwfiets met cardanas-aandrijving (1899)

AGENDA

ONDERWEGKERK BLAUWKAPEL

Zondagen,
10.30 - 11.15 uur

Onderwegdiensten

Oecumenische diensten voor 'mensen die onderweg zijn'.

Na afloop koffiedrinken in of voor het dienstgebouwtje.

Concerten

Zondag 28 juni, 15.00 uur

Joël Lipton (altviool) en Richard Marsden (gitaar) spelen en zingen **Engelse, Ierse, Schotse en Amerikaanse volksmuziek**.

Zondag 30 augustus, 15.00 uur

Vocaal Ensemble Chouette

o.l.v. Elodie Schuddeboom en organist Piet van Helden brengen een programma met oude en moderne Engelse componisten zoals Byrd, Purcell, Elgar en Rutter.

De concerten zijn gratis toegankelijk en duren ongeveer 1 uur. De kerk is open vanaf 14.40 uur.

Na afloop bij droog weer is er gelegenheid om na te praten met een drankje op het plein voor het dienstgebouwtje.

Tel: **228 73 42**

kerkblauwkapel@hotmail.com

www.onderwegkerkblauwkapel.nl

Bezoekadres: Kapeldwarsweg 21

3566 MK Utrecht (geen postadres)

Volksdansgroep Tuindorp

Zaterdag 20 juni, 20.00 uur

Jublieumbal met orkest Bobander

Iedereen is van harte welkom, ook als je geen ervaring hebt met dansen.

Locatie: gymzaal Teun de Jagerdreef 5, Utrecht
Informatie over kaartverkoop en over de volksdansgroep: Tel. **280 04 62**

informatie@volksdansgroep-tuindorp.nl

www.volksdansgroep-tuindorp.nl

Bridgen

Woensdagavonden, najaar 2015

Bridge voor gevorderden

Donderdagen, najaar 2015

Bridge voor beginners

Zet je brein in beweging: ga bridgen.

Voor wie het wil leren of zich verder wil ontwikkelen. De groepen staan onder begeleiding van bridgedocent Henk Willemsens.

Locatie: Huis in de Wijk (onder voorbehoud)

Henk Willemsens

Tel. **273 57 37 / 06 227 28 486**

henkwillemsens@casema.nl

Griftsteede Griftpark

Tot en met zondag 21 juni
Dinsdag t/m zondag,
10.00 - 16.30 uur
**Tentoonstelling:
Utrechtse wilde bijen**
Foto-expositie over wilde bijen
van fotograaf Arie Koster.

Zondag 14 juni, 13.00 – 16.00 uur
Groen moet je Doen!

In de educatieve tuin van Griftsteede werken vrijwilligers samen met een beroepskracht aan het onderhoud van de tuin en het blotevoetenpad. Je kunt een kijkje nemen in de bijenstal.

Zondag 14 juni, 13.00 – 17.00 uur
Fietsevenement

In de speeltuin, de boerderij en bij het evenementterrein zijn allerlei activiteiten op het gebied van 'fiets' en 'geel'. Er is een BMX show, Bike repair café, bakfietsenrace, verschillende behendigheidsparcours en een georganiseerde fietstocht voor senioren door o.a het Noorderpark.

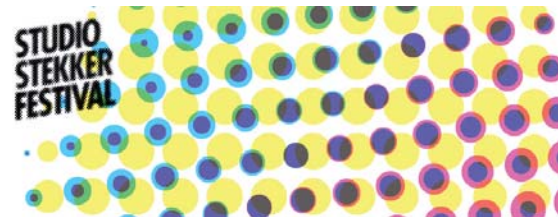
VASTE ACTIVITEITEN

Dinsdag 10.00 uur,
Burenbakke, Bezoekershal

Woensdag en vrijdag 10.00 - 11.30 uur,
Peuterclub, Speelhonk (niet in de vakantie)

Woensdag en zondag 14.00 - 16.00 uur,
Kinderclub, Speelhonk (niet in de vakantie)

Griftsteede / Griftpark
Van Swindenstraat 129, 3514 XR Utrecht
Tel. **272 28 88**
www.utrecht.nl/griftsteede
www.utrecht.nl/griftpark

Studio Stekker Festival

Zaterdag 25 juli
Een creatief en eigenwijs festival met elektronische, experimentele dance muziek voor iedereen vanaf 18 jaar. Studio Stekker werkt samen met Kytopia, de studio's van Kytoman in het oude Tivoli.

Studio Stekker Festival: Voorveldse Polder
Ingang: Lo Bruntpad, Utrecht
info@stekker.nl • www.stekker.nl

Groen moet je Doen!

Zondag 14 juni, vanaf 11.00 uur

Op deze 'Dag van het Zelfbeheer' kun op verschillende locaties meedoen aan activiteiten en rondleidingen. info@gmjd.nl • www.gmjd.nl

Tocht met huifkar

Er is vervoer per huifkar in Tuindorp Oost. Zij brengen vervoeren de bezoekers tussen de tuinenparken De Pioniers, Ons Buiten en De Driehoek en het Lachende Paard.

Tuinenpark de Pioniers 11.00 uur

Opening van Groen moet je Doen door wethouder Paulus Jansen

Tuinenpark de Pioniers
Köglaan 30, 3571 PZ Utrecht
secretaris@depioniers.nl
www.atvdepioniers.nl

Tuinenpark De Driehoek 14.00 – 17.00 uur

Thema: Groen en Duurzaam
Activiteiten:

- een plantjes- en stekjesbeurs
- theeproeverij van bloemen uit de tuin / smoothies maken
- kinderspeurtocht over het tuinenpark
- duurzaam knutselen voor kinderen

De Driehoek
Winklerlaan 151, 3571 KL Utrecht
secretariaat@driehoektuin.nl
www.driehoektuin.nl

Het Lachende Paard

12.00 – 17.00 uur

Activiteiten:

- Boerengolf
- Race tegen een paard of ezel door een obstakel-parcours
- Joeri van FoodconnAction komt koken

Het Lachende Paard
Winklerlaan 151, 3571 KL Utrecht
info@hetlachendepaard.nl
www.hetlachendepaard.nl

Moestuinen Veemarkt

De tuiniers laten zien wat er in 1 jaar en 3 maanden is bereikt op de zandvlakte.

Vereniging Moestuinen Veemarkt
Sartreweg (Veemarktterrein), Utrecht

Gilde Utrecht

Zaterdag 29 augustus,
13.00 – 16.30 uur

Fietstocht langs Utrechtse forten

Ervaar de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De middag begint met het verhaal van de linie en een rondleiding op Fort de Bilt. We fietsen daarna in de vuurlinie langs groepsschuilplaatsen, een loopgraaf, tankversperringen, inundatie-gebieden en natuurlijk forten. U krijgt een andere kijk op het landschap. We eindigen om ongeveer 16.30 uur bij de gezellige brasserie op Fort aan de Klop.

Aanmelden op werkdagen van 14.00 – 16.00 uur
Gilde Utrecht. Lange Smeestraat 7, Tel. **234 32 52**
post@gildeutrecht.nl • www.gildeutrecht.nl

De wijkkrant in stukjes. Dit is de derde keer dat wij van de wijkkrant vanwege ons jubileum het archief in duiken. In de afgelopen 20 jaar, is dit allemaal in onze wijk gebeurd. De Gaard is niet altijd zo geweest. Er zijn winkels geopend en gesloten en er zijn een hoop dingen veranderd de afgelopen jaren (of toch niet helemaal?!) Leest u met ons mee.

Groep 8 naar Fort de Bilt

Dinsdag 20 maart gingen we lopend naar Fort de Bilt. Daar hebben we eerst een filmpje gekeken over de tweede wereld oorlog. Daarna gingen we in een grote bunker vragen beantwoorden over pesten. Dat

waren 70 vragen! Dat duurde dan ook heel lang, maar het was heel leuk. Door onze verslaggevers: Laurien en Sterre.

De mandril en pony met kind

Omdat wij, de redactie, voor de website werken aan een serie over alle kunstwerken in Tuindorp Oost vroegen wij ons enige tijd geleden af: "waar is toch het beeld van de Mandril gebleven dat vroeger op de patio van de Regenboogschool stond?" Door struiken en bouwsels aan het oog onttrokken bleek tussen de rond-

lopende kippen inderdaad De Mandril nog te staan. Al gauw waren we het met de schoolleiding eens, dat het beeld een betere plek verdient. Meer in het zicht ook, zodat we er allemaal van kunnen genieten.

Bericht van de Gaard

Eindelijk is het zo ver: Winkelcentrum De Gaard (op de Troosterhof) is sinds een maand een gezellig terras rijker. Op de verhoging tegenover de chocolaterie en voor de winkel, verwelkomen wij u graag voor een gezellig praatje onder het genot van een heerlijk kopje koffie, thee of fris. Met een truffel, bonbon of een van de vele ander lekkernijen is het heerlijk toeven.

Heeft u nog een idee voor een oud artikel dat herplaatst moet worden? Mail de redactie.

Wist u.....

Wist u.....dat Michel Onclin, de zingende kok van restaurant De Helden, een CD heeft uitgebracht? De titel van de CD is 'Zo Rijk'. De CD werd uitgereikt door burgemeester Jan van Zanen, tijdens een feestelijk bijeenkomst.

Wist u.....dat er geen betaald parkeren komt in het noordelijke deel van Tuindorp Oost? Het betreft hier de straten ten noorden van de Kapteynlaan en het deel ten westen van de Eykmanlaan. Van de 638 huishoudens en bedrijven die mochten deelnemen aan de internetpeiling hebben er 304 de peiling ingevuld. Daarvan was bijna 2/3 deel tegen de invoering van het betaald parkeren.

Wist u.....dat u vanaf 1 juli 2015 een beroep kunt doen op het Initiatievenfonds voor activiteiten in de wijk en stad? Het gaat om grote en kleine initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en voor hun leefomgeving. De gemeente toetst iedere aanvraag op draagvlak én op eigen inzet van de initiatiefnemer. Het Initiatievenfonds komt in de plaats van het leefbaarheidsbudget en het flexibel budget welzijn. Meer informatie vindt u op de website van de gemeente.

PRIBORD

TASJE GEVONDEN AAN DE VAN EVERDINGENLAAN. HERKENT U DIT TASJE EN KUNT U DE REDACTIE VERTELLEN WAT ER OP DE ACHTERZIJDE STAAT? MAIL DAN DE

REDACTIE: REDACTIE@TUINDORPOOST.NL

SENIORENKOOR **ANIMATO** VINDT HET HEEL GEZELLIG ALS ER NIEUWE LEDEN BIJKOMEN. ZANGERVARING EN NOTEN LEZEN HOEFT NIET, MAG WEL. ZIJ REPETEREN OP DONDERDAGMIDDAG VAN 13.30 TOT 15.30 UUR IN EEN GEHUURDE ZAAL VAN DE JERUZALEMKERK. INFO: ANITA VAN BASTEN, TEL: 296 00 93, E-MAIL: EUAU68GW@HETNET.NL

COLOFON

Redactie-adres Wijkkrant

Van Everdingenlaan 18, 3571 NP Utrecht

E-mail: redactie@tuindorpoost.nl

Website: www.tuindorpoost.nl

Stichting Wijkkrant Tuindorp Oost

Rek.nr. NL70 INGB 0004 8655 41

Redactie:

Helga van Lieshout
Bert Meinders
Jelle de Ru
Ams Slemmer
Magriet van der Veen
Vormgeving:
Aard de Kruijff

De Wijkkrant Tuindorp Oost wordt gemaakt door een onafhankelijke redactie, bestaande uit vrijwilligers. Het doel is een informatieve krant te maken over zaken die het wonen en leven in Tuindorp Oost en directe omgeving betreffen.

Sluitingsdatum kopij nr 4: 2 augustus 2015
Bezorging: 29/30 augustus 2015

Oplage: 3000 exemplaren. Verschijning: 6 x per jaar